

 ORTAOKULU 2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ 8. SINIF 1. DÖNEM 2.YAZILI SORULARI			
Adı:	Soyadı:	Numara:	Sınıf:	NOT:

SORULAR

1. Zekat, sadaka, infak arasındaki farklar nelerdir.

Cevap:

- **Sadaka:** En büyük dairedir. Çünkü maddi yardımı da manevi iyiliği de kapsar. Hem maddi hem manevidir. Bir yoksula para vermek sadaka olduğu gibi, birine gülümsemek, güzel söz söylemek veya yoldaki taşı kenara çekmek de sadakadır. Belirli bir zamanı veya miktarı yoktur; kişi içinden geldiği kadar yapar. Genellikle sünnet veya nafile ibadettir.
- **İnfak:** Sadaka dairesinin içindeki "Maddi Yardımlar" alanıdır. Sadece maddi yardımları kapsar. "Nafaka" kökünden gelir. İnfak bir çatı kavramdır; Zekat da bir çeşit infaktır (farz olan infak), maddi sadaka da bir çeşit infaktır (gönüllü infak). Az ya da çok olması fark etmeksizin maldan vermeyi ifade eder.
- **Zekat:** İnfak dairesinin tam merkezindeki "Zorunlu ve Kurallı" olan çekirdek kısımdır. Hem maddi hem manevidir. Bir yoksula para vermek sadaka olduğu gibi, birine gülümsemek, güzel söz söylemek veya yoldaki taşı kenara çekmek de sadakadır. Belirli bir zamanı veya miktarı yoktur; kişi içinden geldiği kadar yapar. Genellikle sünnet veya nafile ibadettir.

"Her zekat bir infaktır, her infak bir sadakadır; ancak her sadaka zekat değildir."

Örn: "Ali'nin arkadaşına gülümsemesi İnfak mıdır, Sadaka mıdır?"

2. İslam dininde kişinin zekatla sorumlu olabilmesi için temel ihtiyaçlarını gidermiş olması gerekmektedir.

Temel ihtiyaç (havaici asliye) ne demketir? Temel ihtiyaçları yazınız.

Cevap: İslam'da zekat, "ihtiyaç fazlası" maldan verilir. Bir malın zekata tabi olabilmesi için kişinin temel geçimini sağlayan miktarın dışında, "artan/büyüyen" bir mal olması gerekir. Temel ihtiyaçlar, büyüme amacı gütmeyen; hayatta kalmak ve geçinmek içindir.

- **Barınma:** Kişinin oturduğu ev.
- **Ulaşım:** Kişinin bindiği **araba** (veya binek hayvanı).
- **Giyim:** Mevsimlik **elbiseler, kıyafetler**.
- **Ev Eşyası:** Buzdolabı, koltuk, halı, mutfak gereçleri vb. **ev eşyaları**.
- **İş Aletleri:** Kişinin mesleğini icra etmek için kullandığı **alet, makine ve teçhizat** (Örneğin: Bir marangozun testeresi, bir taksicinin taksisi, bir diş hekiminin koltuğu).
- **Gıda:** Kişinin ve ailesinin aylık/yıllık **yiyecek-içecek stoku**.
- **İlim/Sanat:** Okumak için bulundurduğu **kitaplar**.

3. Nisap kavramını açıklayınız.

Cevap:

Nisap, İslam dinine göre bir kimsenin "zengin" sayılabilmesi ve zekat verebilmesi için sahip olması gereken **asgari zenginlik ölçüsüdür**. Daha basit bir ifadeyle; dinen "**zenginlik alt sınırıdır**." Bir kişinin malı bu sınıra (nisap miktarına) ulaştığında, artık o kişi dinen zengin kabul edilir. Eğer bu malın üzerinden **1 yıl geçerse** ve borçları/temel ihtiyaçları çıktıktan sonra hala bu sınırın üzerindeyse zekat vermesi **farz** olur.

4. Bakara Suresi, 264. Ayet: "*Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı halde insanlara gösteriş olsun diye malını harcayan kimse gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve gönül kırmak suretiyle boşa çıkarmayın.*"

Yukarıdaki ayetten hareketle zekat verirken nelere dikkat edilmesi gerektiğini yazınız.

Cevap:

- **Onur Korumak:** Fakirin onuru, verilen paradan daha değerlidir. Yardım, kişinin izzet-i nefsinin (öz saygısını) zedelemekten, mümkünse gizlice yapılmalıdır.
- **Minnet Beklememek:** Veren kişi, "Ben verdim, o bana borçlu/minnettar" havasına girmemeli; aksine bu sevabı kazanmasına vesile olduğu için fakire teşekkür etmelidir.
- **"Sağ Elin Verdiğini Sol El Görmesin":** Peygamber Efendimiz'in bu hadisi, yardımlaşmada gösterişten uzak durulması ve karşı tarafın mahcubiyetinin önlenmesi gerektiğini en güzel şekilde özetler.

5. Fıtır sadakası (fitre) nedir? Bu ibadetin temel amacını ve fitre miktarının neye göre belirlendiğini açıklayınız.

Cevap:

Fıtır sadakası (Fitre); dinen zengin sayılan Müslümanların, Ramazan ayının sonuna kadar fakirlere vermekle yükümlü oldukları vacip bir sadakadır.

Amacı: Müslümanların, Ramazan ayına kavuşmalarının ve sağlıklı olmalarının bir şükürü olarak verilir.

Miktarı: Bir insanın bir günlük (sabah ve akşam) yiyecek ihtiyacını karşılayacak miktar esas alınarak belirlenir. Bu miktar alt sınırdır; kişi kendi gelir durumuna göre daha fazlasını da verebilir.

6. Sadaka-i cariye ne demektir? Tanımlayınız.

Cevap:

Sadaka-i cariye; kişinin ölümünden sonra bile sevap kazanmaya devam etmesini sağlayan, arkasında kalıcı eserler ve iyilikler bıraktığı sadaka türüdür. Kişinin vefatından sonra rahmetle anılmasına vesile olacak her türlü güzel davranış bu kapsama girer.

7. Peygamberimizin (s.a.v.) hadisine göre, insan öldüğünde amel defterinin kapanmamasını sağlayan (sevabı kesilmeyen) üç amel hangisidir?

Cevap:

Sadaka-i cariye (Öldükten sonra da sevap kazandıran kalıcı hayır eserleri). Kendisinden faydalanan ilim. Ardından dua eden hayırlı evlat.

Hadis

“İnsan ölünce şu üç ameli dışındaki bütün amellerinin sevabı kesilir: Sadakayicariye (bir Müslüman’a ölümünden sonra da sevap kazandıran sadaka), kendisinden faydalanan ilim, (ardından) kişiye dua eden hayırlı evlat.”

"Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay hâline! Onlar insanlardan (bir şey) ölçüp aldıkları zaman tam ölçerler. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp yahut tartıp verdikleri zaman eksik ölçüp tartarlar. Onlar, büyük bir gün; insanların, alemlerin Rabb'inin huzurunda duracakları gün için diriltileceklerini sanmıyorlar mı?"

8. Yukarıdaki ayeti dikkate alarak, sizce hile yapmak toplumda ne gibi sorunlara neden olur ?

Cevap

Bu davranış, insanlar arasındaki güven duygusunu zedeler ve toplumsal huzuru bozar. Ticari hayatta haksız kazanca yol açarak adaletin kaybolmasına ve kul hakkı yenmesine neden olur.

9. Zekat kimler tarafından verilir, nelerden, ne oranda ve kimlere verilir?

CEVAP :

Kimler zekât verir?	Nelerden zekât verilir?	Ne oranda zekât verilir?	Kimlere zekât verilir?
Zengin Müslümanlar	Altın, gümüş, para	1/40	✿ Yoksullara, ✿ Düşkünlere, ✿ Zekât toplayan memurlara, ✿ Gönülleri İslam'a ısıdırılacak olanlara, ✿ Kölelere, ✿ Borçlulara, ✿ Allah yolunda olanlara verilir.
	Koyun, keçi	1/40	
	Sığır, manda	1/30	
	Toprak ürünleri	1/10	
	Madenler	1/5	
	Deve	Beş deve için bir koyun	

DİN KOLAY YOUTUBE VE İNSTAGRAM SAYFASINDAN TAKİP EDEBİLİRSİNİZ

DAVUT HOCAM

@dinkolay_

